

GULD NR. 9 1989 VASKAR'N

Svenska
Guldvaskeföreningen

STYRELSE

ORDFÖRANDE

Johnny Hagberg
Moränvägen 26
136 51 HANINGE
tel. 0750-258 86

SEKRETERARE

Sten Bergström
Kolmårdsvägen 65
181 64 LIDINGÖ
tel. 08-766 14 04

KASSÖR

Anneli Bergström
Kolmårdsvägen 65
181 64 LIDINGÖ
tel. 08-766 14 04

LEDAMOT

Rolf Saxström
Mjölmarvägen 5
791 46 FALUN
tel. 023-343 22

LEDAMOT

Hans Wallin
Bogårdsvägen 9
803 48 GÄVLE
tel. 026-166 380

SUPPLEANT

Ken Karlsson,
Rudolfsv. 11
714 00 KOPPARBERG
tel. 0580-11102

REVISOR

Sven Kiuru
Snickaregatan 7
714 00 KOPPARBERG
tel. 0580-115 01

REVISOR

Bertil Olofsson
Industrigatan 7 B
112 46 STOCKHOLM
tel. 08-542 960

REDAKTÖR FÖR GULDVASKAREN

Johnny Hagberg

Svenska Guldvaskarföreningen

postgiro 63 04 54-7

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Årets vask-SM i Herrljunga gick i värmens tecken. De flesta av SGF:s medlemmar dök upp redan på fredagen, upp till tolv bilar och husvagnar samt tält trängdes på den lilla gårdsplanen. Kvällen ägnades åt bekantskaper och att bränna upp endel ved nere vid vaskplatsen.

Lördagen var om möjligt ännu varmare. Tävlingarna var det svettigaste jag varit med om. En sprängande huvudvärk förorsakad av värmen gjorde det hela inte bättre. Årsmötet var som vanligt välbesökt av ett tjugofem tal deltagare. Inte illa från en så pass liten medlemskår. Förhandlingarna genomfördes utan problem, bla. hade Barbro Söderström (Kristallen Stenslip) gjort sej det besväret att resa ner hela vägen från Lannavara för att erbjuda sej som arrangör för vårt SM 1990.

Så nu vet ni åt vilket håll semesterresan ska gå.

Styrelsen vill gärna passa på att tacka Er som är villiga att ta arrangörsskapet för våra vask-SM.

Ett varmt tack också till Katri och Paavo Hulkonen för deras initiativ till en ny tävlings variant den s.k. partävlingen med ett pris bestående av ett tennstop.

Söndagen så, fortfarande hett som en bakugn. Men det blev för bra. Under klubbvaskningen började syndafloden, alla fördämningar brast, regnet vräkte ner. Men slagregn eller ej SGF:s klubbtag visade naturligtvis var skåpet ska stå och tog hem det hela.

forts.

Frågan är om inte SGF i sin medlemskår har Sveriges skickligaste guldvaskeare både bland kvinnor och män. Tyvärr så drabbades prisutdelningen hårt av skyfallet. Det enda som sken som en sol var SGFs vandringspris till svenske mästaren. Den högglans polerade vaskpannan av mässing eller är den gjord av rent guld det verkade i alla fall så.

Trots all värme och regn tror jag att de flesta var nöjda med sin tävlingsinsats. Hur är det talesättet lyder, huvudsaken att man kämpat väl. Man kan ju inte vinna jämt.

**TÄNK PÅ ATT TIDNINGEN
BLIR VAD VI GÖR DEN
SKICKA IN ETT BIDRAG
LÅNGT ELLER KORT**

Svenska Guldvaskeföreningen

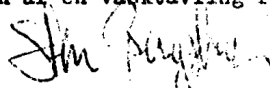
ÅRSMÖTESPROTOKOLL FÖR SVENSKA GULDVASKARFÖRENINGEN HERRLJUNGA 890708.

1. Mötet öppnades av ordförande Johnny Hagberg som hälsade mötesdeltagarna välkomna (ca 25 st.). Våra guldvaskekolleger från V. Tyskland gästade också mötet.
2. Till mötesordf. och mötessekr. valdes Johnny Hagberg och Sten Bergström.
2.b) Som justeringsmän tillika rösträknare valdes Rolf Saxström och Bertil Olofsson.
3. Mötets kallelse godkändes.
4. Den föreslagna dagordningen godkändes.
5. Verksamhetsberättelsen upplästes av ordföranden.
6. Mötesdeltagarna genomläste kassarapporten.
7. Revisorerna godkände kassarapporten.
8. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna året.
9. a) Till ordf. valdes Johnny Hagberg (1 år).
b) Till sekr. valdes Sten Bergström (1 år, fyllnadsval).
c) Till kassör valdes Anneli Bergström (1 år).
d) Som övriga ledamöter valdes Rolf Saxström och Hans Wallin (1 år).
e) Till suppleant valdes efter röstning Ken Karlsson (1 år).
10. Till revisorer valdes Bertil Olofsson och Sven Kiuru (1 år).
11. Årsavgiften bestämdes till att fortfarande vara 100:-/år.
12. Mötet godkände att Barbro o. Agne Söderström ska få arrangera 1990 års SM i Lannavaara. Härvid diskuterades tävlingarnas utformning och en tävlingskommitté efterfrågades. Styrelsen fick förtroende att ordna klara regler med hjälp av tävlingskunniga medlemmar i föreningen. Årsmötet ska i fortsättningen ingå som en del av SM-programmet.
13. Diskussion om bidrag till Herrljunga guldvaskning för hyra av Hemvärnsg. Paavo berättade om "Äkta Guldkuppen", vandningspriset ska vandra oändligt. Vi tackar paret Hulkkonen för det skänkta priset och ideen. P.S. Äkta Guldkuppen är en vaskeävtävling för sammanboende par D.S.
14. Mötet avslutades.

Justeras

Sten Bergström

Justeras

Rolf Saxström

Svenskarnas invasion i Tankavaara den 4-6/8.

Solen lyste på oss under tävlingsdagarna och stämningen var toppen.

Till ordningen hörde några berusade samer, som infann sig på vägarna eller i barerna, och gav skamliga förslag till undertecknad. För mig som första gången var på tävling i Finland, tycker jag att det var ett trevligt ställe, men nog saknade man duschar när det var så varmt och toaletterna var väl inte dom snyggaste, förutom i guldmuseet.

Natthärbärgerna bestod av allt från boogievagnar till en pressenning som var uppspänd mellan två träd.

Innehavaren av denna presenning klassade sin boning som tält.

- - - Man bör vara försiktig med det svenska språket.

Vid missbruk kan den finska kniven bli ett attraktivt argumentationsverktyg.

Vi var 24 st. svenskar som kom för att tävla mot våra finska vänner och nog gjorde vi bra ifrån oss.

Det ordnades en landskamp mellan Sverige och Finland.

Den gick ut på att 5 st skulle vaska ur en låda med 50 kg sand och vaska så mycket som möjligt och ge till den 6:e som finvaskar 9 plockar upp kornen. Sverige kom på god andra plats med 9 upphittade korn och Finland hittade 13 st. av dem 15 som fanns. Priserna som de fick var paraplyer som speakern tyckte att dem skulle använda hemma i regniga Sverige.

Cecilia från Gävle.

Norsk Guldgruvevarp vaskas.

Två svenskar har till norska markägare av Eidsvolls gamla guldgruvor, i förskott på 100.000 kr, betalat 25.000 kr. för att få vaska igenom gammal malnvarp efter microguld. Vaskkoncentratet kommer att transporteras till smältverket i Hamar för vidare process.

SLUTRESULTAT: SM I HERRLJUNGA 1989, HERRAR

Place- ring	Namn	Vask- tid	Antal korn	Tids- tillägg	Slut tid
1	Johnny Hagberg	5,03	8	-	5,03
2	Sven Kiuru	4,27	7	5	9,27
3	Ingemar Nilsson	4,50	7	5	9,50
4	Per-Olof Sandström	5,00	7	5	10,00
5	Rolf Saxström	6,23	7	5	11,23
6	Kjell-Åke Svensson	6,57	6	10	16,57
7	Anders Svensson	12,40	7	5	17,40
8	Mats Karlsson	9,15	6	10	19,15
9	Arne Söderberg	8,16	5	15	23,16
10	Torgny Jonsson	3,17	4	20	23,17
11	Sten Bergström	5,19	4	20	25,19
12	Anders Lindquist	6,22	4	20	26,22
13	Thomas Berge	6,26	4	20	26,26
14	Anders Bergström	7,11	4	20	27,11
15	Olof Möller	9,16	4	20	29,16
16	Jimmy Jonsson	9,12	3	25	34,12
17	Tage Jakobsson	10,43	3	25	35,43
18	Bo Lindberg	2,37	1	35	37,37
19	Sven-Olof Brandt	7,46	0	40	47,46
20	Björn Carlsson	9,33	0	40	49,33

SLUTRESULTAT: LANDSKAMP och KLUBBMÄSTERSKAP I HERRLJUNGA 1989

Place- ring	Namn	Vask- tid.	Antal korn.	Tids- tillägg	Slut tid.
1	SGF	31,00	66	70	101,00
2	Finland	23,18	64	80	103,18
3	ÖNG	29,51	50	150	179,51
4	Tyskland	17,22	36	220	237,22
5	GGF	15,08	32	240	255,08

SLUTRESULTAT: SM I HERRLJUNGA 1989, DAMER

Place- ring	Namn	Vask- tid	Antal korn	Tids- tillägg	Slut tid
1	Gull-Marie Jonsson	6,05	10	-	6,05
1	Yvonne Wallin	6,05	10	-	6,05
3	Anneli Bergström	8,01	10	-	8,01
4	Eva Mäkelä	5,07	9	5	10,07
5	Maj-Britt Nilsson	6,18	9	5	11,18
6	Cecilia Strandberg	7,46	8	10	17,46
7	Siv Abrahamsson	5,16	7	15	20,16
8	Kristina Karlsson	4,35	6	20	24,35
9	Birgit Bertram	5,11	6	20	25,11
10	Anita Östrand	8,26	6	20	28,26
11	Marie-Louise Sander	3,31	5	25	28,31
12	Raija Järvinen	3,44	5	25	28,44
13	Yvonne Bolin	3,54	5	25	28,54
14	Margareta Lomvik	5,20	5	25	30,20
15	Marie-Anne Eklund	8,07	5	25	33,07
16	Katri-Sofia Hulkkonen	4,56	3	35	39,56
17	Barbro Söderström	6,37	3	35	41,37

SLUTRESULTAT: SM I HERRLJUNGA 1989, UNGDOM

Place- ring.	Namn.	Vask- tid.	Antal korn.	Tids- tillägg	Slut tid.
1	Sofia Kiuru	5,55	6	-	5,55
2	Erik Guldström	6,39	6	-	6,39
3	Tobias Kiuru	5,49	5	5	10,49
4	Hans Söderström	6,43	5	5	11,43
5	Kristian Bolin	3,23	4	10	13,23
6	Sara Guldström	3,55	4	10	13,55
7	Björne Westin	4,55	4	10	14,55
8	Cecilia Bolin	3,07	3	15	18,07
9	Sven Persson	4,51	3	15	19,51

SLUTRESULTAT: HERRIJUNGA OPEN 1989, DAMER OCH HERRAR

Place- ring	Namn	Vask- tid	Antal korn	Tids- tillägg	Slut tid
1	Ingemar Nilsson	4,48	8	10	14,48
2	Dan Ohlason	5,43	8	10	15,43
3	Rolf Saxström	5,59	8	10	15,59
4	Torgny Jonsson	3,06	7	15	18,06
5	Anti Partanen	2,48	6	20	22,48

SLUTRESULTAT: HERRIJUNGA OPEN 1989, UNGDOM

Place- ring.	Namn.	Vask- tid.	Antal korn.	Tids- tillägg	Slut tid.
1	Erik Guldström	7,01	5	-	7,01
2	Björne Westin	2,49	4	5	7,49
3	Sven Persson	4,31	4	5	9,31
4	Jonas Ottosson	7,41	4	5	12,41
5	Sofia Kiuru	4,30	3	10	14,30

SLUTRESULTAT: HERRIJUNGA OPEN 1989, NYBÖRJARE

Place- ring	Namn.	Vask- tid	Antal- korn	Tids- tillägg	Slut tid
1.	Kjell-Ake Svensson	4,25	6	5	9,25
2.	Lars Lisspers	9,44	7	-	9,44
3.	Bjorn Carlsson	6,03	6	5	11,03
4.	Josef Hädell	6,52	5	10	16,52
5.	Dan Ohlsson	3,49	4	15	18,49

SLUTRESULTAT: HERRIJUNGA OPEN 1989, SUREDEGAR

Place- ring	Namn	Vask- tid	Antal korn	Tids- tillägg	Slut tid
1	Anti Partanen	2,07	7	5	7,07
2	Johnny Hagberg	4,38	7	5	9,38
3	Per-Olof Sandström	4,47	7	5	9,47
4	Anneli Bergström	7,18	6	10	17,18
5	Ingemar Nilsson	4,19	5	15	19,19
6	Sven-Olof Brandt	5,14	5	15	20,14

SLUTRESULTAT: Makarna HULKKONENS ÄKTA GULD CUP 1989

Place-ring	Namn	Väst-tid	Antal korn	Tids-tillägg	Slut-tid
1	Gull-Marie o. Torgny Jonsson	3,51	5	10	13,51
2	Kristina Karlsson, Sven Kiuru	4,42	5	10	14,42
3	Margareta Lomvik, P.O. Sandström	7,08	5	10	17,08
4	Siv Abrahamsson, Inge Stjernström	7,42	5	10	17,42
5	Maj-Britt o. Ingemar Nilsson	3,31	4	15	18,31
6	Raija o. Ape Järvinen	4,08	4	15	19,08
7	Anneli o. Sten Bergström	5,01	4	15	20,01
8	Yvonne o. Hans Wallin	3,55	3	20	23,55
9	Yvonne o. Kenneth Bolin	4,21	3	20	24,21
10	Katri o. Paavo Hulkkonen	6,03	3	20	26,03
11	Cecilia Strandberg, Håkan Persson	6,39	3	20	26,39
12	Gertraud o. Werner Veitz	2,41	2	25	27,41
13	Helvi o. Aarto Bifelt	4,47	1	30	34,47

SLUTRESULTAT: GULDSTRÖMS KUPP 1989, Herrar

Place-ring	Namn	Väst-tid	Antal korn	Tids-tillägg	Slut-tid
1	Jimmy Jonsson	4,46	13	-	4,46
2	Kenneth Bolin	5,11	13	-	5,11
3	Werner Veitz	5,18	13	-	5,18
4	Josef Baidl	5,19	13	-	5,19

SLUTRESULTAT: GULDSTRÖMS KUPP 1989, Damer

Place-ring	Namn	Väst-tid	Antal korn	Tids-tillägg	Slut-tid
1	Gertraud Veitz	2,47	5	-	2,47
2	Maj-Britt Nilsson	3,33	5	-	3,33
3	Birgit Bertram	4,04	5	-	4,04
4	Yvonne Bolin	3,24	4	5	8,24

GULDMALMS BILDANDE MODELL I NORRBOTTEN

I Norrbotten finns stora arealer av grönstenar vilka har goda möjligheter att föra malmer med i första hand koppar och guld.

I princip begränsas grönstenarna i söder av en viktig zon som kan ses på geofysiska kartor. Denna zon är sannolikt en gräns mellan två kolliderande berggrundsblock.

Söder om denna zon är sura vulkaniter den karakteristiska bergarten i vid bemärkelse. I denna region är det zink, bly och silver som är viktiga. Guld är också viktigt beroende på stora svaghetszoner riktade i NNV i vilka magmor och malmlösningar kunnat tränga upp.

Gemensamt för de flesta malmtyper är att följande förutsättningar måste finnas:

- * En värmekälla som vidmakthåller lösningstransporter.
- * Kanaler för dessa lösningar i form av sprickor eller porösa lager.
- * En lämplig miljö så att mala kan avsättas.

Det måste tilläggas att svaghetszoner i berggrunden är det primära vid många malmbildningar då de ger möjlighet för de andra förutsättningarna att uppstå.

De basiska bergarterna (grönstenar) har generellt ett högt metallinnehåll. Vulkanismen har genererats i svaghetszoner och skapat värmekällor. Under lugna perioder har metaller och sediment avsatts i bassänger.

I zonen som går tvärsöver Norrbotten från Pajala och passerar strax söder om Kiruna finns porösa partier där lösningar och värmekällor i form av intrusiv och lavar kunnat generera en metallanrikning enligt ovanstående principer. Ett exempel är Pahtohavare där en guld-koppermalm påträffats under tiden 1984-1988.

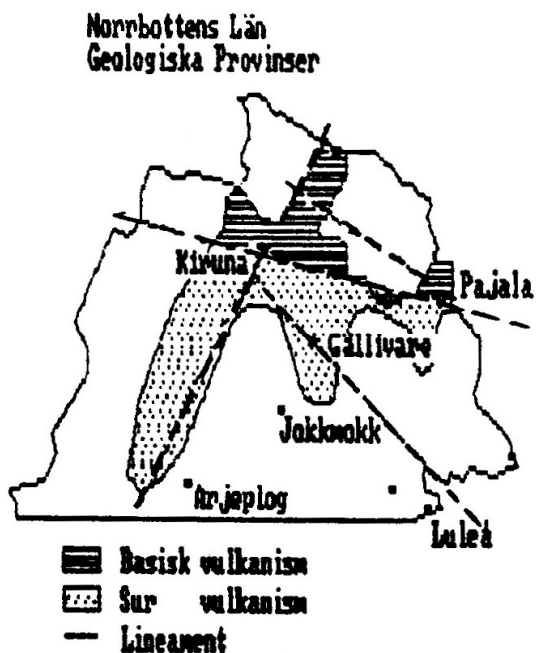
Söder om denna zon finns de zoner i NNV som på likartat sätt kunnat skapa malmer. Strax söder om Kiruna finns stora områden där malmanledningar påvisats med bl.a. guld. Namn som kan nämnas är Saivo och Sakkek.

I Gällivareområdet finns Aitik och Nautanen som ligger vid ett väl definierat lineament (svaghetszon). Söder därom på Natta-vearabladet har guld och zink påträffats.

Ännu en viktig riktning är i NNO. Så riktade lineament syns på regional flyggeofysik och som exempel finns i Jokkmokkstrakten zink, silver och mangananledningar.

De ovan omtalade förutsättningarna kan i princip tolkas fram från befintliga data men måste i varje fall verifieras med undersökningar i fält. Detta beror på att tolkningen kan vara fel eller, som ofta är fallet : Även om tolkningen är riktig så har ej de malmbildande processerna arbetat tillräckligt effektivt.

Nedanstående figur illustrerar tidigare fört resonemang.

Geofysiker Karl-Ener Hansson SGAB.

DEKALER

Dekaler finns att köpa för 10 kr/st.
Sätt in på postgirot motsvarande
summa och glöm inte namn och adress.
Mindre summor kan skickas direkt i
brev till kassören.

GULD

I början av sommaren var guldets starkt bland annat till följd av en svag dollar och den politiska osäkerheten i Kina. Intresset var särskilt stort i Fjärran Östern, där man som skydd mot förväntade prisstegringar handlade upp guldets till över 380\$/oz. Under perioden nåddes en topp i början av juli med kurser över 384\$/oz.

Under augusti månad har kurserna pendlat mellan 371,55\$/oz den 4 augusti och 359,6\$/oz den 31 augusti. Aktiviteten har varit låg, och marknaden för samtliga ädelmetaller präglas fortfarande av semesterlugn. Guldets är traditionellt den mest stabila av ädelmetallerna och prisfluktuationerna kan under augusti betraktas som marginella och av mer teknisk karaktär.

Bland marknadsnyheter noteras att Taiwan, världens största importör av guld, står i begrepp att avskaffa en importtull på 0,6%. Lokala källor menar att detta kan leda till en ökning av Taiwans guldimport med 30%.

Sydafrika är fortfarande världens största producent av anrikat guld med ca 40% av världsmarknaden. Men den sydafrikanska gruvindustrins kostnader är också de högsta i världen; ca 275\$/oz 1988. Nu visar siffror för årets sju första månader en minskad produktion med 2,2% jämfört med samma period 1988, vilket skulle kunna tyda på en minskad världsproduktion för helåret 1989.

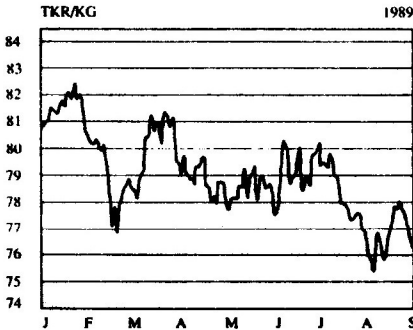
Ett minskat utbud kan i sig verka kurspådrivande. Vid stigande priser återstår dock att se hur världens centralbanker, som tidigare varit nettoköpare, kommer att reagera.

Eftersom handeln i samtliga placeringsformer är avhängig varandra blir det extra intressant att framöver iakta olika data från marknaden. En förväntad lägre dollar påverkar guldpriset i motsatt riktning. Och skulle världsekonomin under 1990, som den indiske ekonomen och filosofen Ravi Batra förutspått, stå inför en kraftig recession lär ädelmetallerna åter igen bli högaktuella som investeringsobjekt.

Hur den närmaste framtiden än kommer att te sig, har guldets sin givna plats i en väldiversifierad portfölj av placeringsinstrument. En långsiktigt säker investering, som komplement till mer inflationskänsliga placeringar.

Hur den närmaste framtiden än kommer att te sig, har guldets sin givna plats i en väldiversifierad portfölj av placeringsinstrument. En långsiktigt säker investering, som komplement till mer inflationskänsliga placeringar.

BÖRSPRIS GULD

Boliden KAR Ädelmetall

Årets största nugget i Norden ?

DEN 21 JUNI I ÅR HITTADE GULDGRÄVAREN KARI MERLENLUOTO EN NUGGET PÅ 58,25 g. PLATSEN VAR MIESSIJOKI I FINSKA LAPPLAND C:A 10 km FRÅN "KULTA HAMINA" (ändstationen för flodbåtarna) I LEMMENJOKIOMRÅDET. I SOMRAS VAR KLIMPEN UTSTÄLLD UPPE I KAUNISPÄÄ TURISTANLÄGGNING, DÄR KUNDE MAN FOTOGRAFERA OCH ÄVEN PÅ HÅLLA! I GODBITEN. VAD DEN KOSTAR? DEN VÄRDERAS TILL 74200 Fmk DVS. C:A 111300 SKR. TIDIGARE FYND FRÅN SAMMA OMRÅDE: 1988 9,3 g 7,2 g 10 g 16,5 g STÖRSTA SOM NÅGONSIN HITTATS I FINLAND VÄGDE 392,9 g. DEN GRÄVDES FRAM I LUTTO-JOKI 1935 AV EVERT KIVINIEMI. UNDRAR OM DEN SYNTES REDAN PÅ SPADEN?

Sten B.

Sammandrag av protokoll vidSGF STYRELSESAMMANTRÄDE KÖPPARBERG 1989.

1. Mötet öppnades:

Närvarande: Rolf Saxström, Johnny Hagberg, Anneli Bergström,
Sten Bergström.

2. Diskussion om priser till SM i Herrljunga.

3. Varje medlem ska erhålla 1 st. av de knappmärken som ska
skickas ut med GULDVASKARN nr. 8 förhoppningsvis.
Kan köpas för 10 kr/st.

4. Om nästa års Sollentuna mässa (vilt o friluftsmässan).
Styrelsen är intresserad.

5. Annonsering om SGF pågår på försök i Gula Tidningen.

6. Rolf gör kopia på Raurisvideon.

7. Mötet avslutades.

Historien om när Hasse satt kniven i skinkan." Och inte var det juletid. "

Väl framme efter en så där 130 mil hemifrån, var vi äntligen
i finska lappskogarna för att hitta guld.

Inte blev det någon gulddletning, utan en kniv i baken, efter
att ha satt sig i bilen hoppade Hasse ut med kniven rätt ut ur
skinkan.

Någon trodde att han dansade regndans för att myggorna skulle
försvinna. Väl inne i husvagnen blev han omplåstrad med alla
sorters plåster och förband, som tur var så blev han inte så
illa skadad utan lite stel, gulg blå.

Undrar vad dom tror hemma, om det var hans egen kniv eller
någon annans, eftersom Finland är det förlovade knivarnas
land, så blir det väl många diskussioner om hur den namnade
i skinkan.

Kopparberg Open Gold Panning Championship

17-18
1989
Juni

Kopparberg, Svenska Guldvaskarföreningens vagg, Mårifrån är minnena många. Det är också säsongens första tävlingsträff för oss guldvaskare.

Entusiasterna anländer redan på fredag till Rydberggdal för att aklimatisera sig och tjuvträna lite. Gemenskapen kommer snabbt igång och håller sen i sig till långt in på småtimmarna med fyrverkerier och alla tillbehör.

Lördag, vädret är strålande, några är morgonpigga andra inte. Själva passar vi på att besöka mineralmässan i Brusala loge 4km bort, den är alltid värd ett besök. Synd att mineralfantasterna inte vill hålla till på t.ex. Kopparbergs marknadsplats m.a.o. mera i närheten av oss Guldvaskare. Men vi får väl se...

Häväl, lördagens tävlingar går av stapeln och så småningom är finalisterna till söndagstävlingarna urkristalliserade. Direkt efter tävlingarna visar vår medlem Ahti Majanen hur det går till att vaska med en finsk vaskränna. Den består i princip av 3st. ihoppikade plankor med 2 st. stegjärn som guldfällor. Intresset är stort och så till slut är guldkornen framvaskade ur den ursprungliga sandhögen. Ett fint initiativ av Ahti som efter uppvisningen också skänkte rännan till Kopparbergs guldvaskeri. (Närda stegjärn till rännor kan man även köpa av Ahti, se annons i Guldvaskaren nr.8, garantin är på livstid).

Senare på kvällen spelar ett countryband upp och stämningen stiger i takt med musiken. Korvgrillningen sätter i gång och historieberättandet tar fart, sanna och osanna skrönor. Gemenskapen är fin och deltagarna är många. Ett stort tack till medlemmarna Ken Karlsson och Sven Kiuru som bidrog med "skaffningen". En lyckad kväll värd att minnas.

Söndagens tävlingar och finaler går raskt undan och vi gratulerar vinnarna. Vår ordförande lyckas med konststycket att ta herrarnas 1:a pris för 6:e gången i följd här i Kopparberg, starkt gjort. Damernas final vann

Övrraskande nog vår nya medlem Ethel Söderman, grattis. Dock använde hon inte sin fina antika vaskpanna upphittad i Nevadaöknens, den tittar vi gärna på fler gånger. Gröngölingsklassen vanns också av en outsider, Robert Mårder från Upplands-Väsby. Sist men inte minst gratulerar jag också Viljo för guld i veteran klassen.

En lagtävling mellan Sverige och Finland genomförs också, trots att vi inte hade några guldgrävargäster från broderlandet. Lite underligt, svenska laget mot det svenska laget. Guldvasarna med de finskklingande namnen är bosatta i Sverige sedan många år och flertalet också svenska medborgare. En landskapstävling hade varit bättre. I alla fall, det blir en tävling där Sverige vinner mot de "f.d.finnarna". Påpekas bör också att i en tävling måste guld-kornen vara avfettade. Här hade någon eller några slarvat dvs. hanterat kornen med "fettiga fingrar". Guld-kornen flöt vid ett flertal tillfällen. Undertecknad lade samma korn i aceton, provvaskade och guld det uppförde sig som det skulle, det sjönk. I övrigt var tävlingen välregisserad. Prominenta gäster som Sigvard Marjasin och Ljusnarsbergs kommunalråd Lars Strandberg var med vid pris-utdelningen. Tack till turistbyrå som ordnat en fin grillplats åt oss.

Något jag personligen saknade var Georg Haenflein som brukade sitta och spela på Solveig Böhs gamla piano. Det är väl ingen som har skjutit på pianisten? Han kanske kommer nästa gång...?

Kopparberg Open 1990 ser vi i alla lägen fram mot. Vi ses där.

17
KOPPAREBRG OPEN GOLDPANNING CHAMPIONSHIP

17-18 JUNI 1989

RESULTAT

FINALER

Klass 1 herrar	antal korn	tid	Antal deltagare:19 st	2 heat
1. Johnny Hagberg, Haninge	6	4.53 min		
2. Torgny Johnsson, Uppl. Väsby	6	5.17		
2. Rolf Saxström, Falun	6	5.17		
4. Sven Kiuru, Kopparberg	6	6.01		
5. Ingemar Nilsson, Herreljunga	6	8.36		
6. Viljo Pikkukangas, Angered	5	10.36		
7. Ahti Majanen, Tyresö	5	10.50		
8. Hans Wallin, Gävle	4	15.54		
9. Sture Svensson, Kopparberg	3	19.07		
10. Kulta H. Hulkkonen, Smedjebacken	3	20.47		
11. Stig Lundal. Tranemo	3	24.19		
12. Sten Bergström, Lidingö	2	25.46		

Klass 2 Gröngölingar

Antal deltagare: 9 Antal heat: direktfinal

1. Robert Mårder, Uppl Väsby	4	8.08 min
2. Sofia Kiuru, Kopparberg	3	9.35
3. Rickard Mårder, Uppl Väsby	4	12.10
4. Tobias Kiuru, Kopparberg	2	15.20
5. Fredrik Gustavsson, Kopparberg	3	16.00
6. Janne Majanen, Tyresö	2	17.41
7. Oskar Pettersson, Kopparberg	2	20.08
8. Dan Andersson, Kopparberg	3	21.30
9. Markus Götberg, Västerås	1	22.55

Klass 3 Damer

Antal deltagare: 18 Antal heat: 2

1. Ethel Söderman, Grödinge	6	6.54 min
2. Birgit Bertram, Tyskland	6	7.39
3. Helena Engström, Kopparberg	6	10.20
4. Sofia Hulkkonen, Smedjebacken	5	10.24
5. Kristina Karlsson, Kopparberg	6	10.52
6. Marie-Louise Sander, Kopparberg	5	11.38
7. Anneli Bergström, Lidingö	5	12.01
8. Eva Mäkelä, Kopparberg	5	14.11
9. Birgitta Ehlin, Storå	5	16.21
10. Maj-Britt Nilsson, Herreljunga	4	17.27
11. Anita Östrand, Gävle	3	19.58
12. Yvonne Wallin, Gävle	3	20.51
13. Majlis Johansson, Sollefteå	2	28.58

* Tiderna avser sluttid med 5 min tillägg för varje borttappat guld-korn inberäknat.

RESULTAT forts.

KLASS 4	Surdegär	Antal deltagare: 20	Antal heat: 2
		antal korn	tid
1.	Viljo Pikkokangas, Angered	8	4.28 min
2.	Ahti Majanen, Tyresö	8	5.27
3.	Johnny Hagberg, Haninge	8	5.53
4.	Hans Wallin, Gävle	8	8.16
5.	Sven Kiuru, Kopparberg	7	8.52
6.	Rolf Saxström, Falun	8	10.20
7.	Bertil Olofsson, Stockholm	7	11.13
8.	Kulta H. Hulkkonen, Smedjebacken	6	13.30
9.	Torgny Johnsson, Uppl. Väsby	6	13.32
10.	Stig Lundal, Tranemo	6	16.47
11.	Sten Bergström, Lidingö	5	20.46
12.	Maj-Britt Nilsson, Herreljunga	4	25.14
13.	Sture Svensson, Kopparberg	3	28.11
14.	Anneli Bergström, Lidingö	3	29.04

KLASS 5	Ömfotingar	Antal deltagare: 28	antal heat: 2
1.	Anders Berström, Örebro	5	5.54 min
2.	Birgit Bertram, Tyskland	5	8.40
3.	Erkki Salonen, Saltsjö-Boo	4	10.27
4.	Janne Majanen, Tyresö	5	11.42
5.	Gudrun Berg, Lidingö	5	12.39
6.	Inger Appelqvist, Umeå	5	12.43
7.	Dale Ruckle, Hägersten	4	17.04
8.	Seja Majanen, Tyresö	3	18.06
9.	Robert Mårder, Uppl. Väsby	3	18.39
10.	Sofia Kiuru, Kopparberg	2	20.07
11.	Sven Persson, Lindesberg	2	20.59
12.	Ingemar Lindqvist, Lidingö	2	21.53
13.	Solveig Böhn, Kopparberg	1	27.35
14.	Eva Eliasson, Kopparberg	2	30.18
14.	Ann Eliasson, Kopparebrg	2	30.18

Carat - The Gem Magazine

Carat
kan vara
guld
värd
för dig som
prenumererar

Klipp ur och sänd kupongen till
Carat, Box 33, 182 71 Stocksund

Ja tack, jag vill spara Kr 75.-. Därför betalar jag bara
Kr 150.- (ordinarie pris 225.-) för att hela 1990 få
tidningen Carat till denna adress:

Namn:.....
Adress:.....
Postnr:..... Ort:.....
Sv.Guldv.

En guldkantad historia

Hans Andersson visar platsen där Boliden i mitten 1987 fick tillstånd att förärvamma ett område och bryta till en för produktion.

Historien om Åkerberg — en guldgruvas tillkomst

Omslagsbild:

Att "vaska fram" en guldgruva är ett teamwork mellan olika funktionärer. Det symboliseras på omslagsbilden av Wiking Andersson, Prospekteringen, Jan Hultqvist, Mineralteknik Boliden Engineering, Hans Andersson, Bolidenområdets gruvor och verk och Arne Renström, Gruvteknik Boliden Engineering.

"The Åkerberg story" är historien om hur en fyndighet på rekordtid utvecklades till ett färdigt gruvprojekt. Det som började i september 1987 med en knytnävsstor sten med en guldhalt på 8 gram/ton blev nu i september föremål för ett beslut i Boliden Minerals styrelse om utbyggnad till gruvsdrift.

Därmed sattes punkt för första kapitlet i "The Åkerbergs story".

Nästa avsnitt omfattar igångsättning av guldgruvan Åkerberg — 30 km nordost om Bolidens samhälle. Produktionsstarten blir i september 1989. Den malmkropp som skall brytas i dagbrott är drygt 1 Mton och håller i genomsnitt 3 gram guld/ton.

Den här artikeln skall försöka beskriva kapitel 1 av Åkerbergs tillkomst och hur de inblandade funktionerna arbetat. Det har varit ett samspel mellan prospekteringen, mineralteknisk och gruvteknisk utveckling inom Boliden Engineering och G1-området (det vill säga produktionsområdet Boliden).

Egentligen började det hela inte i september 1987 utan redan 1983:

— Det var då vi inledde guldprospekteringen i Skelleftefältet, berättar Benny Mattsson. Benny är den av geologerna som varit mest engagerad i Åkerberg.

—Vi drogs efter hand till det här området som följde av en målmedveten kartläggning av stråk med guld i andra geologiska formationer än massiva sulfidmalmer.

Vi hade här klara idikationer på intressanta zoner med berg i dagen. Det kändes helt enkelt rätt, säger Benny.

Napp i september

Så i september 1987 gjordes det första fyndet i närheten

i Åkerberg, som höll 8 gram guld/ton.

Självkärlat var det uppmuntran- de. Vi följde upp det med nya prover i oktober. Totalt gjordes ett 40-tal analyser och halterna låg mellan 1 gram och 9 gram.

Eftersom vi såg att den geolo- giska miljön var den rätta steg naturligtvis temperaturen hos oss. Vi bedömde området att vara ungefär 200 m långt.

Det var inget svårt beslut att ta dit en bormaskin och börja un- dersökningsborra, vilket sked- de i november 1987.

Analysen av första borkärnan — tagen på 30 m djup — var klar den 18 december och vi- sade en guldhalt på 2,5 gram per ton.

Under 1987 borrades samman- lagt åtta hål omfattande 500 m.

Preliminär malmkropp i januari

I januari 1988 fortsatte borrh- ningarna mot djupet. Fem hål borrades ned mot 100 m och totalt togs upp ca 700 m bork- kärnor.

— Vår preliminära bedömning efter detta var att malmkroppen var på ca 700.000 ton med 3 gram guld/ton, säger Benny Mattsson.

För att bekräfta detta behövdes mer detaljerad borrhning göras. Det blev sammanlagt 54 bork- hål och 4.200 m. Dessa borrh- ningar pågick ända fram till augusti 1988.

Resultaten var hela tiden posi- tiva och i februari kopplades Boliden Engineering in. Det var avdelningen för mineralteknisk utveckling, som fick i uppdrag att genomföra anriknings- försök.

Lovande lab-tester

— Vi gjorde vissa tester i labo- ratorieskala med borkärnspro- ver, säger Jan Hultqvist på mineraltekniska utvecklingen. De såg lovande ut.

Vi konstaterade redan då att här existerar en mineralisering som är unik vad beträffar sammansättningen: inga sulfi- der finns och guld är enda vär- demetallen.

Efter dessa tester och analyser i februari drog sig mineraltek- nikerna tillbaka och avvaktade

Jan Hultqvist tittar med intresse på en malmstuf från Åkerberg.

att få genomföra anrikningsförsök i pilotskala. För det behövs ca 700 ton.

— Innan vi kunde bryta den kvantiteten, var vi tvungna att ha nödvändiga tillstånd av de naturvårdande myndigheterna, konstaterar Benny Mattsson.

Dags för driften

Då var det dags för den blivan- de driftansvarige att ordentligt komma in i bilden, dvs Bolidenområdets gruvor och verk (G1).

Hans Andersson, planeringsin- genjör inom området berättar:

— I mitten av maj fick vi tillstånd att jordavrymma ett område och bryta 700 ton för provanrik- ningen.

Den sista maj hade vi ett infor- mationsmöte för allmänheten i bönhuset i Norrlångträsk, där vi berättade om vad som skulle ske. Intresset var ovanligt stort och över 60 personer hade samlats.

Full fart under sommaren

Sedan följde händelserna slag i slag. 900 m väg grovbröts, jordavrymning och sprängning av malmen kom igång och var klar 3:e veckan i juni. I början av augusti krossades malmen och transporterades till försöks- anrikningsverket i Boliden.

— I augusti genomförde vi ett komplett anrikningsförsök, sä-

ger Jan Hultqvist. Vi såg snabbt att det inte var några konstigheter med den här mal- men, utan en kombination av gravimetrisk anrikning och tra- ditionell flotation gav bästa utbytet.

Åkerbergsmalmen passade med andra ord perfekt in i den befintliga utrustningen i Boli- dens anrikningsverk.

Säker malmkropp i augusti

Under tiden hade prospek- teringen arbetat vidare med borrhningar, geofysiska mätning- ar m m.

— I mitten av augusti var vi sä- kra på en malmkropp på 1 Mton med 3 gram guld från markytan ner till 60 meter, säger Benny Mattsson.

Efter att avdelningen för gruv- teknisk utveckling på Boliden Engineering blivit inkopplad på brytnings- och anläggningslay- out, färdigställdes den eko- nomiska kalkylen den 2 sep- tember. Där framgick att Åkerberg är ett klart lönsamt projekt och ett investeringsä- rende skrevs ut för att kunna behandlas av Boliden Minerals styrelse den 27 september.

Produktionsstart nästa höst

Och styrelsen hade som be- kant inget att invända mot att investera 25 Mkr i en utbyg- nad till drift i Åkerberg. Gruvan kommer således att gå i pro- duktion i augusti nästa år.

Hur har det hela kunnat gå så snabbt, Benny Mattsson?

— Naturligtvis främst för att det är en tekniskt och ekonomiskt bra fyndighet. Förutsättningarna har varit mycket gynnsamma med en enkel geometri på malmen och berget blottat i hållar.

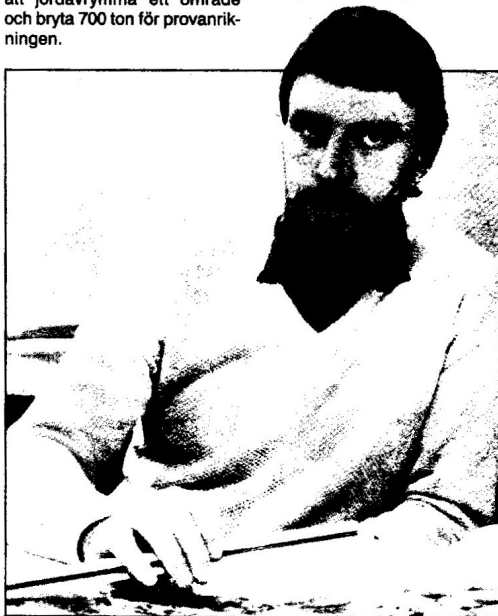
Vi satte också högsta fart direkt och visste hur vi skulle lägga upp arbetet.

Åkerbergfyndigheten fortsätter sannolikt under 60 m nivå. Det skall bekräftas med ytterligare borrhningar mot djupet, säger Benny.

Prospekteringsarbetet i detta nordöstra hörn av Skelleftefältet har gett geologerna vittring på andra lovande fyndigheter vid sidan av Åkerberg.

— Vi jobbar med dessa, säger Benny Mattsson.

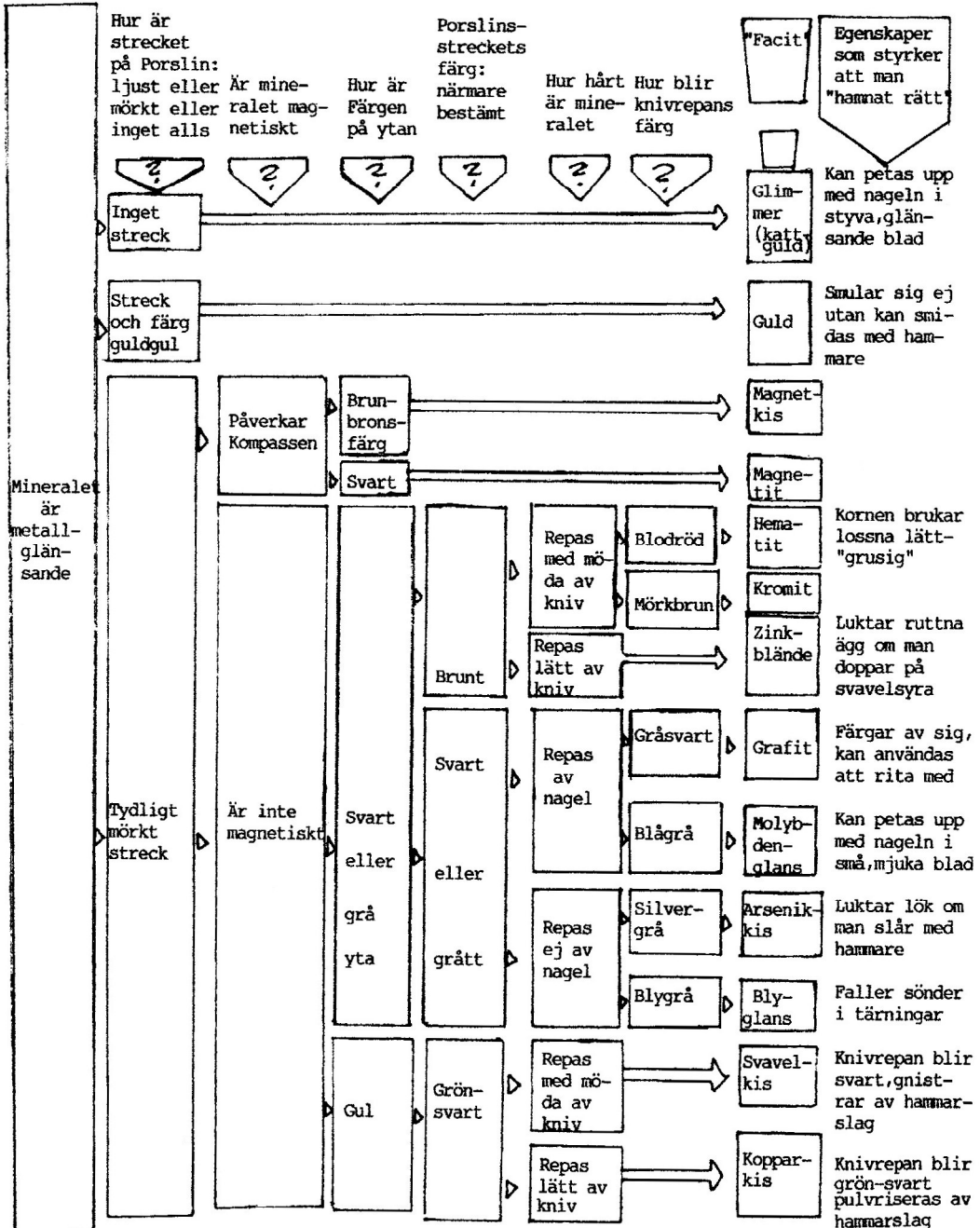
Men det, ja det är en annan historia...

Benny Mattsson tittar på en mark- magnetisk karta över Åkerberg.

Lathund för bockletare

För identifiering av fynd
i vaskpannan eller rännan

FRÅGESIDAN

Fråga:

Känner du till ifall man hittat några guldkorn på ett gram eller mer i Lyckseletrakten?

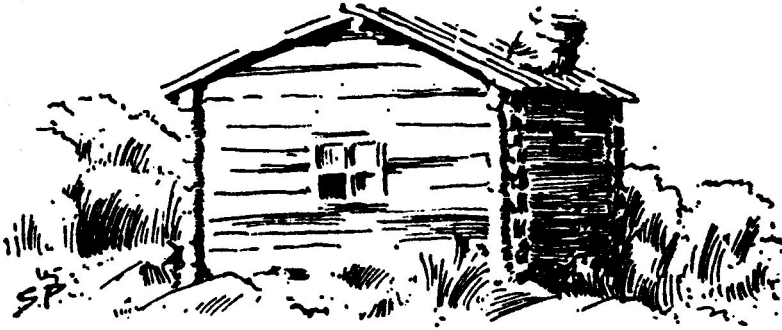
Är det känt i vilket eller vilka vattendrag fynden ,
i så fall gjorts?

Svar:

Några nuggets på ett gram eller mer är ännu ej hittade.
Det hittils kända, största kornet är ca. 3 mm i diameter.
Fyndplatsen är belägen på den norra stranden av Umeälven,
den s.k. "Guldkusten" eller stenkulla som det heter på kartan.

red.

Öde stuga i Lapplands ödemarker.

Om Ivalos guldålder

"Vad annat finns det väl i Lappland än myggor och vargar!" Så låter Topelius i sin bok "Maamme" (Vårt land) nordbon beskärma sig. Det "brödlösa Lappland" har alltid ansetts vara ett fattigt och eländigt land, och endast några få har farit dit utan tvingande skäl.

Desto större blev överraskningen, när man en gång helt plötsligt fick veta, att man i detta fattiga "vargarnas och myggornas" land hade hittat – *guld*, riktigt ren och gul metall, som många gånger i världen har satt hela folkskaror i rörelse.

Faktiskt redan tidigare, på 1830-talet, hade man fått budskap om att en Kemibo skulle ha hittat en guldklump vid Kemi älvs mynning, men när denne upptäckare inte hittade mera guld, glömde man hela saken. Men ett trettiotal år senare, år 1867, fick man höra, att någon norrman hade hittat guld längst norrut i Lappland, vid Tana älv. Då reste även en skara finnar långt norrut för att söka efter det avlägsna Lapplands guldschattnar och hittade också guld på Ivalojojkis stränder i djupa ödemarken, fem, sex mil motströms från älvens mynning. Men inte heller detta fynd fick någon större betydelse. Lappland förblev fattigt.

Men så råkade en sjöman från Brahestad, Epu Björkman, höra talas om guldet i Ivalo. Han hade rest i hela världen och grävt efter guld

på guldfält i Amerika, Australien och Nya Zeeland. Ända långt borta i Australien hade Epu nåtts av rykten om Lapplands guld, och på återresan till hemlandet hade han i England läst nyheten därom i tidningarna. Genast hade han skyndsamt anträtt resan till hemlandet. I Brahestad försåg sig Björkman med tält och andra guldgrävarens tillbehör. Han fick till reskamrat en annan sjöman från Brahestad, Lepistö, samt uleåborgaren Ervast, vilka också hade rest omkring i världen som guldgrävare. Så for dessa tre med renslar på ryggen år 1869 till Lapplands ödemarker för att pröva sin lycka. Några månader stretade de på Ivalos fjällmarker, och på höstsidan återvände de med sina fynd, en liten påse dyrbara metallskärvor, värda omkring 6 000 mark, som på den tiden ansågs vara en stor summa, förtjänad på en sommar. Lepistö och Ervast for med sitt byte till Helsingfors, sålde det till staten och fick sina namn präntade i "Maamme-kirja". Men Epu Björkman lät tillverka av sitt guld en urkedja med ett litet ankare, en guldgrävarhacka och -spade och fick inte sitt namn inskrivet i böcker, fastän han var guldgrävarexpeditionens förste man. I Brahestad började man dock kalla honom för "Guld-Björkman".

Brahestadbornas upptäcktsresa blev känd, och då fick Lappland ett bättre anseende.

I Lappland finns det guld! ljöd det snart över hela landet. Det senfärdiga finska folket reste sig och begav sig ut på guldstigarna i manstarka hopar till Lappland, där deras förfäder tidigare många gånger gått på krigsstigar, rövande det fåtaliga, i skogarna gömda folkets skatter. Den här gången skulle man tömma skatterna, som var gömda i jorden.

Våren 1870 drog en folkström i riktning mot fjällmarkerna i norr, och "den där guldyran var så stark, att man for dit redan på våren, medan snön ännu låg kvar", så berättade en gammal man i Kittilä. Och i Vene-Aapos i Kittilä tjocka dagbok hittar vi många anteckningar om Ivalos första guldsommar. Den 3 april har han skrivit i sin dagbok: "Mest anmärkningsvärt. Ivern efter att finna guld i Ivalo är mycket stor hos alla." Den 15 april är antecknat: "Till Ivalo guldberg fraktas varor och färdas karlar även här förbi, även enstaka färdmän far den här vägen." Den 24 april: "I vår by väntar många karlar på sommaren. Folk har gripits av stor iver att få gräva guld. Långväga resande kommer i skaror."

Resorna norrut gick företrädesvis genom Kittilä. Vid sista vårforet skjutsades de vägfarande med hästar och renar så långt foret tillät, och när slädforet var slut, började man stängas motströms med båtar. Det var en så stor efterfrågan på båtar, att Vene-Aapos och andra båtbyg-

gares båtar inom Kittilä snart blev sålda till goda priser, likaså många enskildas båtar med tillbehör. Många gånger måste vandringsmännen själva börja tillverka båtar. "Rike-Kauppi" karlar från Uleåborg, Päckilä, Korhonen och Jussi Kuivala till exempel förfärdigade i Kittilä kyrkby en tvåbörding och for sedan i väg med den, roende och stakande.

Båtfärden var mest ansträngande. Flera tiotal mil fick man staka och ro uppför strömmar och forsar, och ju längre norrut man kom, desto vresigare blev floderna. Först stakade man uppför Ounasjoki förbi Köngäs och Tepasto, sedan uppför Tapastojoki förbi Pulju till Vietkajoja, och uppefter den gick den slingrande båtfärden till åns källflöden nära Korsatunturi, fram till Vietkavaaras sydända. Härifrån måste guldsökarna draga båten tre verst (drygt 3 km) nedanför Vietkavaara till Kosapuro. Men när man var där, hade man redan kommit över landryggens vattendelare och fick börja styra nedströms på åarna hinsides de lappländska fjällen. Snart var man framme vid den lilla sjön Korsajärvi, så fortsatte man utefter Korsajoja till Ivalojoki och slingrade sedan förbi denna ås' tusende bukter och krökar, farande utför dess hundratal forsar, gungande med ilande fart förbi oräkneliga åsar och fjäll, till dess man slutligen efter att ha klarat sig förbi Porttikoskis branta fall var framme på guldstranden, söder om Pietarlauttaoive-fjället. Ett hundratal kilometer hade man fått styra båten utför den branta Ivalo älv, dragande båten förbi de svåraste forsarna och fallen och bärande de medhavda varorna, ibland styrande utför älven med fara för livet i de brantaste stupen. Och i vildmarken hade man inte råkat en enda människa eller människoboning, sedan man for från Pulju vid Tepastojoki. Från Kittilä kyrkby hade man tillryggalagt över 200 kilometer.

Brahestadmännens överraskande guldfynd gav anledning till att även staten riktade sin uppmärksamhet på Ivalos guldland. Den bestämde, att ingen skulle få gräva där utan tillstånd av staten samt fordrade även, att en del av fynden skulle överlämnas till staten. För att övervaka statens rättigheter och ordningsföreskrifter sändes till Ivalos ödemarker en hel ämbetsmannakår: domare, länsman, ingenjörer och poliser, och till bostad åt dem uppfördes på älvens strand det omtalade huset Kultala. Om regeringens förehavanden i Ivalo och om "herrar-nas" resa dit får vi åter besked av Vene-Aapo. Den 3 april 1870 antecknar han: "Men kronan själv skaffar dit saker och ting och bygger hus allt vad den hinner. Ivalo har fått högt anseende av namnet (Nya Kalifornien) att döma", och den 5 maj skriver Aapo: "Allt fler herrar är på väg till guldberget, inte ens menföret hindrar dem", och den 3

juni: "Guldpoliser och andra herrar i mängd far till Ivalo."

"Poliserna och andra höga herrar" i ödemarken fick bo i det av staten byggda huset på älvens norra strand, men guldgrävarna fick klara sig bäst de kunde. Somliga reste upp tält och vindskydd till bostad, andra byggde upp rucklen av torv eller granris, och en del timrade med gemensamma krafter upp ett stockhus att bo i. Den tysta, vilda ödemarksdalen förvandlades på en gång till en stad av hybblen och kåkar och tält, som styrdes av herrarna i det höga, ståtliga huvudkvarteret på stranden. Och den stritt strömmande fjällfloden med sina orörda steniga stränder lovade en god utkomst åt stadens invånare.

Under stadens bästa tid var det liv och rörelse här i denna vildmarksstad. Redan första sommaren strömmade över trehundra rikedomspaspiranter till Ivalo. Bland dem fanns allt slags folk, herrar och andra från alla delar av landet, ända från Syd-Finland, Savolax och Karelen. En "everisti" (överste) var också med, han var så lång, att hans knän nådde så högt som bordsskivan, men han blev dödad av en björn, när han ensam gav sig i väg för att fälla björnen. Nyheterna om Lapplands märkvärdiga guldberg hade snabbt gått över landet, ja även över riksgränsen, så att i skaran av guldgrävare såg man även ryssar och andra utlänningar. I Vene-Aapos minnesbok läses anteckningen av den 26 maj 1870: "Till Ivalos guldfält far alltfört mycket folk med båtar, ryssar från Petersburg och längre ifrån, en tysk är också på väg dit samt en ofantlig myckenhet finner. Låt oss se, vad det hela leder till."

Efter ankomsten till Ivalo blev den första uppgiften att tillvälla sig ett jordområde, ett arbetsfält, få det utmätt och pålat. Lantmätare P. W. Aurén var sysselsatt med att mäta ut skiften åt guldgrävarna, och för dem skulle man erlägga skatt till staten, omkring 60 penni per kvadratfamn. Ofta bildade grävarna ett "bolag", som tillägnade sig ett område och började sträva där tillsammans, medan andra åter bökade allena, var och en på sitt skifte och behöll för egen del vad de kunde hitta. Men det fanns även sådana storknösar, som lät avlönat arbetsfolk bearbeta deras skiften för tre, fyra mark om dagen. Arbetare stod också till buds, ty guldet lockade till ödemarken alla slags lösdrivare och luffare, vilka själva inte hade råd att få egna skiften.

Snart var hela guldstranden från Porttikoski nedströms på älvens båda sidor utskiftad, på en längd av omkring två mil. Arbetsskiften och "bolag" fanns i flera tiotal efter varandra. Ivalo guldbergs förstling, Ervast, hade sitt eget skifte på den bästa platsen, alldeles i närheten av Kultalas huvudbyggnad. Där intill stretade även övriga Brahestadkarlar, "Pyörkmani" och "Pyörklunti" (Björkman och Björk-

lund), vilka bodde i en timmerkoja och hade ett 30–40-tal arbetare. Ett trettiotal grävare hade även det storbolag, vilket torneborna kapten "Aspekreini" (Aspegren), färgmästare "Nikanteri" (Nikander), smeden "Nuuplokki" (Knoblock?) samt Kittiläköpmännen Hanhi-Matti och Kari-Summu tillhörde. Stor rörelse hade även gubben Ruikka från Rovaniemi, som levde lik en herreman i ett timmerpörte, samt ryssarna "Putkohvi" och "Niinikoff", vilka varit först på platsen för att dela med sig av fynden här i vildmarken. Det berättas, att Putkoff hade kommit tillsammans med Ervast och Lepistö från Amerika för att göra fynd här. Herremannen Karling från Helsingfors hade en hop karlar till sin hjälp, men Juusela från Uleåborg hade endast fem, sex arbetskarlar, och en annan uleåborgare, Rike-Kauppi, röjde på stranden tillsammans med Korhonen och Kuiva-Jussi, och de hade Päckilä och ett par andra avlönade arbetare med sig. En savolaxbo arbetade också med stor iver och fann mycket guld men söp upp alltsammans. Och slutligen stal savolaxarens egna arbetskarlar hans hela fynd och flydde till Sverige.

Guldsökandet i Ivalo synes ha kommit i gång första året den 10 juni. Ty för den dagen har Vene-Aapo antecknat: "Guldgrävningen i Ivalo har börjat första gången i dag. Folk har skyndat dit för stora kostnader och med alla slags medel vid menföre, och båtar hade man kunnat sälja hur många som helst, huvudsaken var att komma fram. Men denna sommar ska väl redan visa, hur det börjar gå för dem i Ivalo."

När arbetena var som bäst i gång på alla skiften, hördes ett ständigt knackande och hamrande och smällande i den nordiska stenbacken. Det var som om det varit en urmakares storverkstad i älvdalen, där varje maskin arbetade på sitt eget sätt och i egen takt, smällande hårt också ibland liksom för att låta höra timmarnas slag. Den lapska ödemarkens skattegömmor ville man nu med mannakrafter få fram i dagen. Somliga hackade upp lös jord, andra högg med hackor av järn loss småstenar ur klippan eller bände loss större block åt sidan med järnspett eller sprängde sönder klippan med krutladdningar. Från fjällbäckar och strandmyrar leddes över arbetsfältet långa trärännor, i vilka vattnet rann för jämnare. I rännorna skyfflades det lösgjordas gruset för vaskning. Där skramlade grus och knytnävstora småstenar fram vimlande och myllrande, men de tunga guldkornen sjönk till botten och trillade genom hålen i mellanbotten ned på den räfflade slutna botten därunder. Vattnet, som under tidernas lopp hade tagit guldet med sig – var hade det väl fått tag i det? – och gömt det sedan på Ivalos stränder, fick nu åter hjälpa till med att få det fram

i dagens ljus. Även här måste, innan skattens ägare överlämnade sin skatt till guldgrävaren, man gå tillväga på samma sätt som i folksagorna: "med egen hand taga, med egen klo klösa."

Ett par gånger i veckan rensades rännorna. Det med guldstoff bemängda gruset sköljdes i stora järnskålar, vaskskålar, skakande och skvalpande, tills det blev kvar i skålen endast ren guldsand. En polis eller en förman var vanligen närvarande vid vaskningen, så att dyrbart guld inte kunde gömmas. Ty av allt guldet skulle tionde överlämnas till staten. Under den första tiden brukade man också kontrollera alla arbetare så grundligt som möjligt, så att ingen skulle kunna dölja något eller stjäla något guldkorn. Men sådant snokande fann man till sist vara en ren omöjlighet, trots att man ibland kunde anhålla någon för oärligt tillägnande av guld.

Men på de arbetsplatser, dit man inte kunde leda en vattenränna, vaskades guldets med ett tråg, som liknade en vagga och kallades "rokari" eller "lullu". I sållet inne i tråget tog man grus och vatten, sedan svängdes och gungades tråget, tills guldets och det finaste gruset stannade på trågets sluttande botten, som i båda ändarna var försedd med lister. Guldsanden togs sedan på ett vaskfat och rensades.

Ibland anföll guldsökarna även själva älven. Med sandsäckar dämde de på ett grunt ställe ett runt område, som var några famnar i genomskärning, och pumpade upp vattnet därifrån. Med en gungande "rokari" tog de sedan reda på guldsanden i bottengruset och vaskade fram de små guldkornen på ett vaskfat.

Man arbetade ihärdigt, från klockan 6 på morgonen till klockan 9 på kvällen. Frukost åts klockan 8-9 och middag klockan 3-4. Karlarna lagade själva vid lägereldar sin mat och sitt kaffe av ingredienser, som de själva köpt. Arbetsgivarna beställde livsmedel både söderifrån i Finland och från Norge över Enare. Ryska mjölmattor kostade den tiden i Reisafjord 15 kronor stycket och frakten uppför Pasviksälv, över Enareträsk och uppför Ivalo älv 9 mark per matta. Även andra livsmedel, bröd, salt, smör, kött och fläsk, kaffe, socker och tobak anskaffades till arbetsfältet i ödemarken. Alltjämt såg man båtar och båtskarlar på älven, än stakande uppströms, än roende nedför strömmen.

Men mjölk fanns inte att få i ödemarken. En gång bekostade dock Kultalas herrar och arbetsgivare fyra karlar för en dagslön på fyra mark att hämta en båtlast "piimä" (fil) från byn Kyrö, som låg på fem mils avstånd från Ivalo. Denna "piimä" blev så dyr, att herrarna inte ville bekosta en sådan resa en gång till. Någon gång fick man emellertid frossa även i nymjölkad mjölk. Det råkade hända att karlar och

kvinnor från Kittilä på sin färd med boskapen till Finnmarken för att säljas gick med sin behornade boskap förbi Ivalo, och de skulle vila en stund och utfodra boskapen i närheten av Kultala. Kvinnorna mjölkade sina kor och sålde mjölk till männen i ödemarken. Snart ångade mjölkgrötkittlarna vid lägereldarna, och kaffe dracks också på gammalt vis.

Söndagarna i vildmarken var man ledig, gick och hälsade på hos varandra "i byn" språkande med varandra och tagande reda på hurudana fynd de andra hade gjort. Man vandrade också i omgivningen och sökte efter nya guldfynd, och det hände, att man i hårda klippan kunde hitta rena små guldkorn.

Eljest var vilodagarna liksom enkom avsedda för glad samvaro. Efter den ansträngande arbetsveckan började skogskojornas invånare redan från och med lördagskvällen manstarkt umgås med varandra i världslig gamman, med dryckjom, skral och kortspel. Många karlar kom från olika håll med dryckesvaror, som inte heller var särskilt dyra i förhållande till penningkursen i det avlägsna guldlandet: en halvstopsbutelj fick man för sju mark, bästa vinet kostade fem mark och svagare vin tre mark buteljen. "Selpäri" (Selberg), som hade "särskilt tillstånd av kronan och betalade skatt också för sin rörelse", gjorde sitt bästa för att dryckerna inte skulle taga slut i torra ödemarken. Liksom Moses i Sinai öken tog fram vederkvickande vatten åt sitt folk, så anskaffade även Selpäri i Ivalo ödemark brännvin om ock ur en bergskreva, när folket riktigt pinades av törst. Det hände dock emellanåt, att Selpäris förråd började tryta, men då ökade han det med vatten och höjde även priset. Och han kunde sälja sin vara, om inte andra brännvinshandlare råkade komma till Ivalo. Sådana kunde också ibland uppenbara sig där. Heikki Mikkola kom från Ivalojokis mynning stakande sin båt, som var fullastad med norska spritdrycker, femton kannors ankare, och han utpressade 7-8 mark för varje butelj och krävde att få "skalet" (flaskan) tillbaka. Även bagaren Pietiliini från Uleåborg ombesörjde, att ödemarkens röjare kunde fira sina långa helgdagar med glädje.

Med fröjd firade också guldgrävorna sina söndagar. Det söps nästan i varenda koja, och vid varje buske spelades kort eller väsnades på annat sätt, och vid vilodagens slut låg uttröttade röjare längs hela älvstranden och vilade sig, medan andra åter kravlade på alla fyra till sina kyffen. Slutligen blev svirrandet så omåttligt, att det blev helt förbjudet att saluföra brännvin i Ivalo. Men det oaktat fick man brännvin där, ty lönnliga affärsmän visste så väl, var vägen gick till guldlandet.

Första året fanns inte alls något kvinnfolk i Ivalo, och för sig själva

fick då karlarna stoja där en hel sommar. Men under de följande somrarna kom även några av det andra könet till glädje för ödemarken. Polis "Neeteri" anlände med sin hustru, och hustrun började baka, så att arbetarna fick köpa gott bröd av henne. Ordningssmannen, polisernas förman, hade sin tjänarinna, "Stor-Anni", med sig, och Anni var verkligen värd sitt namn: hon var ett stadigt, starkt fruntimmer, stor som en höhässa. Hon kunde hålla sin "oorningismanni" också i sträng tukt. När de råkade i gräl, tog pigan sin husbonde i nacken och baken och slängde honom från trappan ut på planen. Med karlarna tvingades hon ofta till nappatag, gjorde ordentligt motstånd och kastade dem ifrån sig lätt och ledigt som lappskor. Ibland ställde sig denna jättekvinna med ryggen mot en vägg och lovade att följa den man, som kunde nedlägga henne. Hundrade valknävade stenbrytare ryckte opp sina byxor, spottade i nävarna, ansträngde sig och kånkade den ena efter den andra, men ingen förmådde besegra henne. Men där fanns även en annan kvinna, om var lättare att betvinga, det var "den nämnvärda Rastis Ralla-Kaisa", Björklunds hushållerska, värd sitt namn även hon. Kaisa var inte nogräknad, levde ett vilt liv, söp och trallade med karlarna, till sist for hon med en ryss till Petersburg och blev kvar där.

Post fördes genom Kittilä till gulderlandet en gång i veckan. Pekka Pokki bar försändelserna till Ivalos "poststuga", där den kände Ivalo-Matti sedermera, år 1877, kom att bo. Kultalas polis hämtade posten härifrån till arbetsfältet.

Fram till hösten arbetades det i Ivalo. I början av september, då vädret började bli mycket kallt, nätterna mörka och kulna och vintern annalkades, avslutades arbetena. Man hade gjort de fynd, som gått att göra. Somliga hade förkovrat sig ganska bra, andra åter hade blivit mycket besvikna, men ingen hade väl vunnit sådana rikedomar som man hade hoppats finna där. Många som kommit till "Guldberget" med stora förhoppningar hade lämnat det besvärliga arbetet därhän. Det hade ju inbringat endast några obetydliga små guldsmlor, och i missmod återvände karlarna hemåt igen. Redan den 3 juli 1870 skrev Vene-Aapo i sin dagbok: "Från Ivalo guldberg har mycket folk redan kommit tillbaka. Det hörs intet gott därifrån."

Man bröt och täljde inte guld i Ivalo, såsom mången hade trott, man fick fram endast mycket små smulor, såsom "filspån" med hårt arbete och besvär. Blott händelsevis hittade man en guldbit så stor som en vägglus, och blott sällan ett guldkorn, som vägde fyra lod (omkring 55 gram). Den lappländska skattegömmans förvaltare var sniken vid utdelning av sina gåvor, vilka inte gjorde ens den flitigaste och se-

gaste arbetare till ägare av miljoner, den bäst gynnade fick nöja sig med tusentalet mark. Bland den som fick den bästa behållningen var Brahestadbon Björklund, Ralla-Kaisas husbonde, som sommaren 1872 på tre månader fick ihop tio skålpund tolv lod. Denne man hade lyckats tillvålla sig ett utmärkt skifte, där han jobbade träget, skyfflade massor av grus i sina rännen och fann mycket guld, lämnande efter sig därav också. Sedan Björklund hade lämnat sitt skifte, kom andra dit efter honom, genomsökte samma grushögar och fick god lön för mödan.

När lövskogarna på bergens och fjällens sluttningar lyste i gult, när hjortronbladen på myrarna hade svartnat, anträdde storbyns invånare sin färd mot söder. Vandrigen gick genom samma trakter som på vårresan, men en del färdades rakt fram över Vaulohedarna till Rovannen, Kitinen och fortsatte med båt på Kitisenjoki ner till Sodankylä. Den gångna sommarens arbetsfält blev öde, öde blev också Kultalas ståtliga byggnader samt de talrika hyddorna och stugorna. Blott tvenne poliser stannade kvar som vakter i huvudkvarteret och för att invänta Lapplands vinter såsom eremiter. Liksom skogstroll måste de på tu man hand tillbringa den långa mörka vintern i den dystra vildmarken. Så fasaväckande var vinterns tråkiga ensamhet, att dessa söderns karlar var nära att mista förståndet. Så hade det gått en gång för en polisman från Haapavesi, som vågade lova att stanna en vinter till i Kultala. Ty två vintrar i sträck kunde inte en sörlänning tåla ensamheten i lappmarken. Slutligen överläts vakthållningen i Kultala åt Enarebor.

Men när våren grydde och sommaren nalkades, återvände igen hundratals Ivalobor liksom förr till ödemarken. Många som varit där en gång kom inte tillbaka, men i deras ställe kom nya lycköskare, så att arbetena i gulderlandet snart fick samma fart som tidigare.

På detta sätt fortsatte livet i den lapska ödemarken sommartid från år till år. Somliga fick där snart sitt lystmäte, och med svordomar och trolldomsord tog de ett evigt farväl av en dylik fattig ödemark, men alltid kom nybörjare till platsen. Största antalet guldgrävare i Ivalo var år 1873, då deras antal uppsteg till nära femhundra. Men då nådde också Kultalas guldålder sin kulmen. Allt fler Ivalobesökare fick återvända hem aldeles tomhänta, ty man kom snart att inse, att det lönsamma guldgrävarområdet omfattade bara ett litet område. Det lappländska guldbergets rykte började förminska, och samtidigt därmed sjönk även guldfebern. I sin dagbok "Aikojen Muistoja" (Svunna tiders minnen) nämner Vene-Aapo ingenting mer därom efter den 25 mars 1871, då han antecknat följande: "Till Ivalo guldberg har ännu

ingen farit den här vägen." Den 2 april -71 antecknade han: "Guldgrävarredskap fraktas här förbi." Guldsökarnas antal räknades i slutet av 1870-talet vara endast några tiotal, och de trängaste grävorna Ervast och Björklund kungjorde år 1877, att deras arbetsfält var övergivet och överlämnat åt staten. Med anledning av ett lyckat fynd en gång på 1880-talet strömmade till Ivalo åter omkring trehundra guldgrävare, men missbelättna återvände de hem därifrån.

Sedan dess har Ivalo guldfält inte mer kunnat locka till sig några större skaror guldsökare. Porttikoskis guldstrand fick endast enstaka vaskare taga hand om. Då och då har omkring tiotalet karlar varit där för att tillvarataga efterskörden, företrädesvis guldsökare från Kyrö inom Enare och andra sökare från den närliggande trakten samt några få gamla karlar från guldåldern, vilka trivts så väl med livet och arbetet i ödemarkens stillhet, att de inte kunnat sluta helt med det, ehuru de inte blivit rikt belönade med guldfynd. Yrjö Heikkinen från Kajana-trakten exempelvis återvände till sitt guldfält troget varje sommar under tjugo års tid, ända till sin död.

Så slutade – åtminstone tills vidare – sagan om Lapplands "Guldberg". Fattigt på guld förblev Lappland ändock till slut. Den lappländska skattegömmans förvaltare ägde inte några bottenlösa guldskatter. Fram till år 1910 hade man vaskat guld på Ivalojokis stränder upp till omkring 460 kilo, vars penningvärde var närmare en och en halv miljon mark. Första guldgrävarårets andel härav var hela 55 kilo.

I ödsligt och förfallet skick står fortfarande förvaltningsbyggnaden Kultala på Porttikoskis strandbacke, och murnade och nedbrakade till marken ligger nu guldsökarnas timmerhybblen utmed älvstränderna. Sorgligt påminner de för den besökande om de "gyllene" dagar, då det arbetades ivrigt här i den öde vildmarken, inte så mycket på grund av hunger och umbäranden men i hopp om stora rikedomar.

Men Ivalos guldålder hade dock, ehuru den vållat många stora besvikelser och skänkt blott åt ett fåtal skälig ersättning för arbetet, en viktig uppgift i Lapplands och norra Bottens bebyggelsehistoria. Män från sydligare trakter lärde på sin resa till Ivalo bättre känna det nordligaste Finland, många började finna behag där, stannade där på sin färd och uppförde ett eget nybygge i någon ödemarksvrå.

Guldålderns livliga livsföring och trafik kom även med nya utkomstmöjligheter och bättre levnadsförhållanden till folket i denna fattiga landsdel.

Nordisk Open Karasjok, 29-30 juli.

En vecka efter tävlingarna i Ivalo var det dags igen. Den här gången i Karasjok på Norska sidan. Det var första gången man ordnade "guldvaskningsmästerskap" i Norge. (Det var kriget som ställde till med avbrott i den norska guldvaskningsmästerskapet.) På fredag em. när Ingemar, Sten och jag kom till Karasjok, var inga skyltar uppsatta om vaskningen. Med ortsbefolkningens hjälp hittade vi snart fram ändå. Sedan kunde man inte klaga på arrangemangen! Kostnadsfri camping mellan SAS-hotellet och vandrarhemmet, alldeles intill vaskplatsen. Tillgång (dygnet runt) till vandrarhemmets dusch, toaletter och bastu. Kostnadsfritt! Vid vaskplatsen fanns en tältkåta där vi kunde värma oss. Vaskplatsen var en konstgjord liten damm. Vi fick träningsvaska från en grushög med guld från Sterfossen. Fram på kvällen strömmade det till folk från både Sverige och Finland. De flesta gamla bekanta. Det blev korvgrillning och historieberättande i kåtan till sent på natten.

Lördag och tävlingsdags. Varje heat var direkt finalavgörande så spänningen var stor från början. Ett speciellt poängberäkningssystem gällde (se bifogad tabell) med det vanliga tidstillägget på 5 min. för varje tappat kärn.

Vi var ett drygt 20-tal svenskar och när alla hade vaskat, hade vi medaljer i tre av fyra klasser. I damklassen segrade Rauni Alatalo, en duktig f.d. rallystjärna från Finland, före undertecknad, som kom tvåa. I herrklassen tog Sten första priset och vann för första gången en tävling. Grattis! Duktig var också Hasse Söderström från Lannavaara som tog silver i junior-klassen.

Så var det den obligatoriska landskampen mellan Norge, Finland och Sverige. Jag kan väl citera "Kivihäkki" och säga så här: "Finland vann, Norge kom näst sist och Sverige fick en hedervärd bronsmedalj"

På kvällen var det guldgravardans på hotellet. En del hade redan åkt till Helligskøgen inför söndagens tävlingar, men vi som var kvar hade verkligen roligt och dansade tills orkestern packade ihop.

Söndag. Safarivaskning i Helligskøgen, 80 km från Karasjok. Nu skulle man samla på flera poäng. Tävlingen gick till så här: Inom ett avgränsat

område hade man 45 min. på sig att gräva och vaska fram så många korn som möjligt. Hjälpmedel: spade + vaskpanna. Korn under 1 mm räknades inte, annars var det 1 poäng för varje korn. För riktigt stora korn fick man extra poäng. Oj, vad vi jobbade och slet för att få loss något av det hårda moränlagret och sedan var det att springa med lasset till sjön och börja vaska. Då tiden var slut, var man det själv också. Men roligt var det.

I damklassen vann Rauni Alatalo igen, 2:a Katri-Sofia Hulkkonen, 3:a undertecknad. Inge Stjernström från Kiruna vann herrklassen. Grattis! Några resultatlistor från safarivaskningen har vi tyvärr inte fått. Sedan gällde också ett "sammenlagtmeesterskap" dvs. båda dagarnas poäng räknades ihop. Bästa poäng oavsett klass skulle få en inteckning på en vandringspremie på 20000 nkr. Den som vinner premien 2 ggr får behålla summan. I år blev det Rauni Alatalo från Finland. Grattis!

Vi behöver inte skämmas för vår insats i Karasjok. 2 guld, 3 silver och 1 brons till Sverige. Inte illa!

Till sist: ETT STORT TACK till Harriet Miller, en av arrangörerna. Hon såg till att alla hade det bra. Hennes insats var beundransvärd.

Karasjok, vi kommer tillbaka nästa år!

Luoto

STÖD VÅR FÖRENING !

Köp fler dekaler och märken.
Kostar 10:-/st. ge bort till
vänner och bekanta, varför inte
som julklapp. Fin reklam åt

SVENSKA GULDVASKARFÖRENINGEN

Nordisk open 29 juli 1989 i Karasjok Norge

-- Herrar --

place- ring	namn		vasktid	poäng
1	STEN BERGSTRÖM	SVERIGE	5.29	47
2	HEIKKI KATAJAMAA	FINLAND	6.47	46
3	MIKKO SIMOLA	F	12.09	40
4	P.O. SANDSTRÖM	S	13.07	39
6	BRUNO SPETTS	S	16.04	36
7	HÅKAN FLYGARE	S	17.13	35
8	INGEMAR NILSSON	S	17.57	34
10	TOMAS SANDGREN	S	21.12	32
12	TURE TUOREMAA	S	23.20	31
18	SÖREN JOHANSSON	S	26.04	28
19	RICKARD LOMVIK	S	28.02	27
20	KULTA-HUGO HULKKONEN	S	29.49	27
21	INGE STJERNSTRÖM	S	32.22	25
25	AGNE SÖDERSTRÖM	S	37.52	21
27	ROGER ÖGREN	S	39.35	20
29	ALF BAAS	S	40.00	19
30	LENNART JOHANSSON	S	50.26	11

--- Damer ---

1	RAUNI ALATALO	F	10.45	42
2	ANNELI BERGSTRÖM	S	20.20	32
3	ANITA PATAIA	F	20.28	32
5	KATRI SOFIA HULKKONEN	S	25.02	30
6	SIW ABRAHAMSSON	S	31.26	25
7	PIA FREDRIKSSON	S	37.46	21

--- Juniorer ---

1	CAMILIA BÖRSTRAND	N	16.20	36
2	HASSE SÖDERSTRÖM	S	18.37	34
3	KAI JÖRAN SOMBY	N	29.42	27
4	MALENE SÖDERSTRÖM	S	41.17	18
5	JENNY SÖDERSTRÖM	S	42.33	17

--- Nybörjare ---

1	MARIA IJAS	F	33.38	24
2	RITA AINA KVENNEJADE	N	55.00	9
2	ASIAK MIENNA	N	55.00	9

God Jul

ÖNSKAR
STYRELSEN

Finska mästerskapet aug. 1989 i Tankavaara Finland

place- ring	namn	nationalitet	(herrar final) antal guldkorn 6		
			vask tid/antal	korn/slut	tid
1	KARI VIRTANEN	F	2.53	6	2.53
2	JAAKKO ALANDER	F	2.59	6	2.59
3	VESA LUHTA	F	3.31	6	3.31
5	TORGNY JONSSON	S	3.00	5	8.00
7	HÅKAN FLYGARE	S	4.13	5	9.13
8	HÅKAN PERSSON	S	4.19	5	9.19
9	BERTIL OLOFSSON	S	4.24	5	9.24
13	KULTA-HUGO HULKKONEN	S	3.13	4	13.13

			(damer final) antal guldkorn 5		
1	KAIJA NIEHOFF		4.09	5	4.09
2	JUTTA KORHONEN	F	4.12	5	4.12
3	RAUNI ALATALO	F	4.26	5	4.26
4	ANITA ÖSTRAND	S	4.43	5	4.43
13	ANNELI BERGSTRÖM	S	4.07	4	9.07
14	YVONNE WALLIN	S	4.08	4	9.08
18	GULL-MARIE JONSSON	S	5.32	4	10.32
20	INGER APPELQVIST	S	7.08	4	12.08
26	CECILIA STRANDBERG	S	3.56	2	18.56

			)barnklassen)final antal guldkorn 4		
1	MIA HOLLA	F	5.07	4	5.07
2	MARKKU JOKELA	F	6.26	4	6.26
3	PIIA RAUTIO	F	7.44	4	7.44
4	BJÖRN PIKKUHÄKKI WESTIN	S	3.22	3	8.22
9	CAMILLA SKOGMAN	S	11.26	4	11.26

			(veteraner) antal guldkorn 3		
1	JALMARI KORHONEN	F	2.23	3	2.23
2	YRJÄ KORHONEN	F	2.29	3	2.29
3	SAKARI MÄKIPURO	F	2.34	3	2.34

(LANDSKAMPEN FINLAND - SVERIGE)

15 guldkorn i varje tråkåda   FINLAND 14 korn -
SVERIGE 9 korn

Utgången i landskampen mellan Finland o Sverige får vi dra en barmhärtighetens slöja över. Så nu vet ni det.

Svenska Guldvaskarföreningen

Under guldvaskningstävlingarna i Kopparberg 1985 bildade ett antal hängivna guldvaskare en arbetsgrupp för att utforma förslag till stadgar, rutiner m.m. för Sveriges första guldvaskarförening. Och under Kopparberg Open 1986 hölls så det första årsmötet.

SVENSKA GULDVASKARFÖRENINGEN avser att vara en rikstäckande intresseorganisation. Vi håller kontakt med SGU (Sveriges geologiska undersökning) gruvbolag, WGA (World Goldpanning Association) och andra europeiska föreningar med liknande intressen.

De flesta av oss har fått vårt intresse för guldvaskning i samband med semestrar i norra Finland. Där har man vaskat guld i mer än 100 år och det är lätt att hitta vaskbart guld, s.k. alluvialt guld. På senaste tiden har vi i föreningen även inriktat oss på att finna bra vaskställen i Sverige. Det vi finner är oftast små korn, s.k. microguld samt på ett och annat ställe korn på några millimeter i diameter. Den svenska berggrunden täcks emellertid av enorma moränmassor. Så utsikterna att hitta en fin guldnugget kan kanske bli verklighet en vacker dag. Blir det Du ?

Några i föreningen har guldinmutningar både här i Sverige och i Finland. De flesta har dock vaskandet som en trevlig avkoppling och tycker om att träffa likasinnade på vasktävlingar och våra utflykter. Medlemmarna har också rabatt på inköp av guldvaskarutrustning, kartor, böcker, m.m. hos firmor i Sverige och Finland. I övrigt går vår verksamhet ut på att sprida hobbyn i Sverige, genom föredrag, tävlingar. Och rådgivning till platser med turistguldvaskning. Turistorganisationer och kommuner etc. kan genom oss få prospektering efter alluvialt guld utförd till ett lågt pris.

Föreningen har en medlemstidning som heter GULDVASKAR'N.

Den utkommer med fyra nummer per år. I den försöker vi sprida nyheter och kunskaper om guld och guldvaskning runt om i världen. Vår ordförande som 1987 vann världsmästerskapet i guldvaskning är redaktör, och alla medlemmar är välkomna med skriftliga bidrag. Har Du några frågor om guld så finns det oftast någon som kan ge dig ett bra svar. Du kan också köpa och sälja i tidningen. Firmor i branschen är välkomna att annonsera till lågt pris.

Medlemsavgiften är 100:- per medlem, det räcker med att en person i en familj är medlem för att hela familjen ska lika rätt att delta i våra aktiviteter. Du blir lättast medlem genom att betala in beloppet till vårt postgiro 63 04 54-7. Avgiften gäller från 1 juni till 31 maj. Upp till ett halvår före första betalningsperioden får Du avgiftsfritt medlemskap när Du betalar. Ange Ditt namn, adress och telefonnummer.

Varje sommar är det Svenska mästerskap i guldvaskning där vi som medarrangör beslutar om tid och plats. Där har Du chansen att se och träffa eliten av Sveriges guldvaskare. VÄLKOMMEN.

Vill Du veta mer så ring eller skriv till oss.

SVENSKA GULDVASKARFÖRENINGEN

c/o Johnny Hagberg

Ordf. 0750/258 86

Örnåvågen 26

133 51 HÄRTINGE

Sten bergström

Sekr. 08/766 14 04

Kalmårdsvägen 65

181 66 LIDINGÖ

Anneli Bergström

Kassör 08/766 14 04

Kalmårdsvägen 65

181 64 LIDINGÖ

